N^ER 56

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 10 Maja v. s. 1820 roku

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmia. w powie
	dn. 8 średnia.	28 cal. 0, 5, lin.	+ 15, 1 stopn.	Południowy	Pogoda
	dn. 9 średnia.	28 — 1, 5, —	+ 12, 5 —	Zachodni	Pogoda
	dn. 10 godz. 6	28 — 2, 0, —	+ 9.	Zachodni	Pogoda

WIADOMOŚCI KRAJOWE

WILNO.

Cesarskie Towarzystwo medyczne tuteysze, dnia 6 bieżącego miesiąca, obchodziło siedmdziesiątą rocznicę narodzin *Jennera*, wynalazcy wakcyny. Z tey okoliczności wydało wielki obiad, na którym, oprócz członków Towarzystwa, znaydowały się osoby zaproszone, z wyższych urzędników i uczonych. Pierwszy toast, wzniesiony przez teraźnieyszego prezydenta Towarzystwa, JW. Radcę stanu i kawalera *Franka*, poświęcony był czci i wdzięczności dla Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości ALEXANDRA I, jako wielkiego dobroczyńcy rodzaju ludzkiego, szczodrobliwego Opiekuna nauk, troskliwego o dobro swych poddanych Oyca i Pana, w rocznicę którego urodzin przed trzynastą laty, utworzone zostało Towarzystwo medyczne w Wilnie. Drugi toast: czci i wdzięcznosci dla Nayjaśnieyszey Cesarzowey Jeymości *Maryi Fedorowny*, łaskawey opiekunki zakładow miłosiernych w państwie rossyyskiém, którey troskliwością sprowadzona wakcyna, i na ręce professorów uniwersytetu, radcy kollegialnego i kawalera Becu i ś. p. Lobenweina przysłana, dla rozszerzenia w tym kraju tak dobroczynnego wynalazku. Potém zdrowie solennizanta obchodu, nieśmiertelnego *Jennera*. W tém mieyscu P. Ignacy *Szydłowski*, wybornie deklamował piękną odę, z okoliczności obchodu przez siebie napisaną, po którey wzniesiono zdrowie płci piękney, winszując zwycięztwa nad klęską, wdzięki jey wydzierającą, i zapewnienia pociech matkom w lubém potomstwie, wolném już od nieszczęść i kalectwa z ospy, tak często życie samo owoom ich miłości wydzierającey i t.d. Na mieysce obchodu obrano oznajome z piękności położenia Hrybiszki u P. Olivieri. Wśród kwiatow i innych ozdob stołu, na kolumnie ze znamionami sztuki lekarskiey, umieszczona była *Krowa*, godło i pamiątka sczęśliwego zdarzenia i głębokich postrzeżeń Jennera, które dały początek tak błogiemu dla rodzaju ludzkiego wynalazkowi. Piękna jey snycerska robota, nowém stała się potwierdzeniem doskonałości dłóta znajomego rodaka naszego P. Jelskiego. Muzyka woyskowa przygrywała do stołu. Po obiedzie zgromadzenie całe, z radością godną pamiątki, w uwielbieniu darow Stwórcy, zaczynających od dni naszych nową liczbę dobrodzieystw, pociech i chwały dla człowieka pozwoloney, przyjemnie się jeszcze do wieczora zabawiło.

Z Ody, wyżey wspomnianey, przytaczamy następujący wyjątek:

Pokłon wam prace Jennera!
Pierzchnął cierpień orszak blady:
Człek parkom władzę wydziera;
Pociechę świadczą biesiady.
Przybrani w szaty godowe,
Ustroymy w wieńce laurowe
Ołtarz dobroczyńcy świata;
Niechay odgłosy wdzięcznémi,
Tryumf jego cały ziemi,
Zwiastuje sława skrzydlata.

Poświęćcie mu hołd rodzice,
Tuląc swe dziatki do łona!
Wy zaś dorodne dziewice,
Ozdobo świata pieszczona,
Wdzięcznym głosem uwielbienia,
Zanućcie pochwalne pienia!
Nieście w tany stopę składną,
Już orszak powabow młody,
Co krasi wasze jagody,
Nie drży przed larwą szkaradną.

Podbijaycie serca tkliwe
Mocą urody i cnoty;
A gdy was związki życzliwe
Wezwą na łono pieszczoty;
Przez lubych uczuć zadatki,
Dostoyne nazwisko matki
Gdy czuła żona przybierze;
Wdzięczności powinność święta,
Niechay uczy niemowlęta,
Uwielbiać zbawcę w Jennerze.

Rząd gubernialny wileński przesłał dla ogłoszenia w gazecie:

Kopija.

Ukaz Jego Cesarskiey Mości Samowładzcy Wszech-Rossyy z Rządzącego Senatu do Rządu gubernialnego litewsko-wileńskiego. Wedle Ukazu Jego Cesarskiey Mości, Rządzący Senat na powszechném zebraniu departamentow sankt-petersburskich, wysłuchawszy zapisu wywodu powszechnego zebrania w rzeczy przedstawień: naczelnego rządu Gruzyi, rządu gubernialnego kijowskiego i sądu głównego litewsko-wileńskiego, proszących o rozwiązanie: czyli Ukaz Powszechnego Zebrania z dnia 15 listopada 1815 roku o lichwiarzach rozciąga się na Gruzyą i na przyłączone do Polski gubernije. Rozkazali: Na rozwiązanie przedstawień: naczelnego rządu Gruzyi, rządu gubernialnego kijowskiego i sądu głównego litewsko-wileńskiego zalecić: pierwszemu, iż gruzyanie i armeni mają prawo pożyczać pieniędzy na osnowie praw gruzińskich, z tém, iż jeśli kto będzie przekonany o wzięcie większych procentow nad te, jakie prawem brać pozwolono, z takim postąpić podług tegoż prawa; jeżeli zaś taki przypadek zaydzie między Rossyanami, tedy z nimi postępować bez żadney odmiany podług rzeczywistego brzmienia Ukazu powszechne-

go Zeb rania Rządzącego Senatu z dnia 15 listopada 1815 roku, a kijowski Rząd gubernialny i wileński Sąd Główny o tém uwiadomić. Że zaś przez opiniją Rady Państwa postanowiono, sprawy wexlowe w przyłączonych od Polski guberniach odbywać podług praw Ukazami dnia 12 grudnia 1796 i dnia 9 września 1801 roku krajowi temu zostawionych; zatém urzędy/sądowe w sądzeniu spraw o przebieranie procentow i przecięcie lichwy trzymać się mają tych praw, które każdey z guberniy od Polski przyłączonych są właściwe. O czém zalecić rządom gubernialnym wszystkich tych guberniy, ażeby przez kogo należy pod swą wiedzą ku wypełnieniu obwieścili. Dnia 29 listopada 1819 roku. Autentyk podpisali: Ober Sekretarz *Jan Efimow*. W obowiązku Sekretarza *Alexander Urenius*. Radca tytularny *Stefan Nikolski* — Z autentykiem zgodno: Sekretarz *Kazimierz Nowicki*.

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 30 kwietnia.

W niedzielę, d. 25 kwietnia, w pałacu zimowym J. C. M. po mszy, nadzwyczayny poseł niderlandzki i minister pełnomocny, *Werstolk de Zelen*, z okoliczności oddalenia się swojego na niejaki czas, miał szczęście otrzymać audyencyą pożegnania u N. Cesarza Jegomości, NN. Cesarzowych, N. Wielkiego Xiążęcia *Michała*, a u NN. Wielkiego Xiężęcia *Mikołaja* i Wielkiey Xiężny *Alexandry Fedorowny* w ichże pałacu. Tegoż dnia, równie z okoliczności wyjazdu, mieli szczęście bydź przedstawieni N. Cesarzowi Jegomości, NN. Cesarzowym, N. W. Xięciu *Mikołajowi* i N. Małżonce Jego, oraz N. W. Xięciu *Michałowi*, znaydujący się tu dotąd z małey ordy kirgis-kaysackiey Chan *Szirhasy Ajczuwanow*, syn Chana *Idiha Szirhasego*, brat Chana *Tunkuża Ajczuwanowa*, Sułtan *Mendjar Abulhazynow*; bejowie: *Iszbulaj Dujsan*, *Kut-Czikokbaj* i *Alpyk Tajlanow*.

Nayłaskawiey mianowani kawalerami: ś. *Włodzimierza* 2giey klassy wielkiego krzyża, rzeczywisty radca stanu, dyrektor departamentu spraw duchownych; ś. *Anny* 1szey klassy, jenerał major inżenierow *Wieljaszew*; ś. *Włodzimirza* klassy 4tey z kokardą jenerał francuzki *Guylot d'Oseri*.

Kupiec petersburski *Nicefor Sokołow*, w nagrodę gorliwości okazaney dla dobra skarbu, nayłaskawiey mianowany radcą handlowym.

Przybył do *Petersburga*, poseł nadzwyczayny i minister pełnomocny portugalski *Lapa*.

Piszą z *Nerczyńska* pod dniem 27 lutego: „Dnia 24 t. m. przybył tu główny nasz naczelnik, jenerał gubernator Syberyi, *Michał Michałowicz Sperański*. Tegoż dnia, którego przybył, odwiedził sądownictwa, urzędy, ratusz, szkoły powiatowe obywatelską i duchowną, i więzienie. Dnia 25 wyjechał do fabryk nerczyńskich, o 260 wiorst od miasta. Dnia 26 oglądał te fabryki we wszystkich szczegółach, a 27 kopalnią wozdwiżeńską. Przeszedł około dwóch wiorst podziemną drogą: głębokość w mieyscu spuszczenia się jest 34 sążni. Dnia 28 powrócił do miasta, a dzień 29 przez gorliwość i przywiązanie do rozszerzenia znajomości Słowa Bożego, w xięgach śś. zawartey, oznaczył zawiązaniem spółtowarzystwa biblijnego, do którego zapisało się członków 11 i dobroczyńców 51, ofiar zaś pieniężnych 2,100 rubli. Zaprowadzenie to w tuteyszym, tak dalekim kraju, otwierając nam prawdziwe sposoby do oświecenia dusz i serc naszych, razem nastręcza szczęśliwą okoliczność osładzania i łagodzenia przez czytanie xiąg śś. losu tych nieszczęśliwych, skazanych na roboty do *Nerczyńska*, którzy za popełnione występki z pożycia obywatelskiego wygnani zostali. Poczém główny nasz naczelnik wyjechał do Wierchnieudyńska i daley ku *Irkuckowi*, zostawując w sercach mieszkańców *Nerczyńska* pamięć godną jego imienia, ludzkości i rzadkiey uprzeymości. “

Gazety petersburskie pod dniem 29 kwietnia, obwieszczają spodziewane za dni kilka przybycie do tey stolicy Pani *Catalani*. W *Rydze* wydała ona pierwszy koncert dnia 3 maja. Gazeta *Zuschauer* w mieście tém wychodząca, nie chcąc powtarzać pochwał tey wielkiey śpiewaczki, w tylu różnych zwrótach, przez wszystkie europeyskie gazety opisywanych, przyrzeka po drugim koncercie donieść, co publiczność o wykonaniu sztuk śpiewanych sądzi. Cena biletu była naprzód pięć rubli sr. naznaczona; ale potém przez samę artystkę na cztery zniżona (półtora dukata).

Kurs wileń. na assyg. od d. 7 maja: rubel sr., 3 r. kop. 85¼: czer. zł. nowy r. 11, kop. 55, stary r. 11 k. 35; imperyał 37 r. kop. 45.

ANGLIA.

Londyn, dnia 28 kwietnia. Nim sąd przysięgłych wydał wyrok na *Thistlewooda* i wspólników jego, jeden z członków sądu zapytał się naywyższego sędziego: czyli udowodnione uzbrojenie się i opor władzom cywilnym mają bydź uważane za zbrodnią wzniecenia woyny domowey? i czyli to uzbrojenie w celu przymuszenia Monarchy do odmiany ministrów jest woyną przeciwko Królowi? Na pierwsze zapytanie odpowiedział: *Nie*, a na drugie: *Tak jest*.— *Brunt* przytoczył na obronę swoję, iż współwinowayca *Adam*, który naywięcey przeciwko niemu świadczył, sam go do spisku namówił.— Przyprowadzony *Thistlewood* do swojey izdebki w więzieniu, rzucił się na stołek, i na nic nie uważał. Rozumiał do ostatniey chwili, iż będzie uwolniony. Podobnież sądziło wiele znakomitych osób sądowych. Mowa obrońcy jego *Adolphus*, która półczwartey godziny trwała, sprawiła mocne wrażenie na umyśle słuchaczow, co jednak ustało, gdy jeneralny prokurator inaczey rzecz całą wystawił. *Thistlewood* odezwał się do wspólników swoich: *No, towarzysze postąpmy tak jak* Despord. (Wiadomo, iż *Despord* został stracony dawniey za zdradę kraju.) Mnóztwo ludzi, którzy zawsze bywali na zgromadzeniach w *Smithfield*, *Spafield* i rynku *Finsbury*, stało przed salą sądową, w zamiarze powitania spiskowych radośnemi okrzykami, jeśliby zostali uwolnieni. Ze zaś wyrok zapadł nie podług ich myśli, głośno więc nieukontentowanie swoje wynurzyli. — Pokazuje się z aktow tey sprawy, iż niejaki *Hiden*, należący do spisku, dręczony zgryzotą sumnienia, w wigiliją przedsięwziętego uskutecznienia zbrodni, to jest, d. 22 lutego, poszedł szukać Lorda *Harrowby*, a znalazłszy go w zwierzyńcu *Hyde*, ostrzegł o zagrażającém niebezpieczeństwie. Zrobiony przez spiskowych granat, który miano rzucić w domu wspomnionego Lorda, był prawdziwie machiną piekielną. Napisany przez *Thistlewooda* na pargaminie adres, który po dopełnioney zbrodni do ludu wydać miano, tak brzmi: *Tyranów waszych wytępiono. Wzywamy przyjaciół wolności, aby się stawili. Rząd tymczasowy odbywa teraz posiedzenia swoje.*— *Dnia 23 lutego.* Adres ten podpisał *Ings*, jako sekretarz.

Zapadły na *Thistlewooda* i 4ch innych zbrodniarzy wyrok śmierci, jest następujący:— „ Wy i każdy z was ma bydź zaprowadzony ztąd do więzienia, z którego tu przybyliście, a ztamtąd będziecie zawiezieni na mieysce exekucyi, gdzie za szyję powieszeni wisieć będziecie aż do śmierci, potém utną wam głowę, a ciało zostanie na 4 części rozpłatane, względem którego Król Jmć postanowi. Oby Bóg przez nieskończoną dobroć swoję, przebaczył duszom waszym!— Woźny powiedział głośno: *Amen*, co też i obecni w sali słuchacze powtórzyli.

Bawiący w tuteyszey stolicy Hiszpani kazali w *Birmingham* robić pałasze honorowe dla jenerałów *Quiroga* i *Riego*.

Czytamy w gazetach tuteyszych, iż członki nowey izby niższey mają nazwiska wielu rzemiosł, ptaków, zwierząt i rzeczy nieżyjących, jako to: 6 *Smith* (kowalów), 2 *Coopers* (bednarzy), 2 *Taylors* (krawców), 1 *Carter* (furman), *Monk* (mnich), *Chaplain* (kapelan), *Clerk* (pisarz), *Child* (dziecię), *King* (Król), *Fox* (lis), *Lamb* (jagnię), *Hare* (zając), *Hart* (jeleń), *Cock* (kogut), *Swan* (łabędź), *Wood* (las), *Temple* (świątynia), *Banker* (wexlarz), *Pitt* (jaskinia), *Coffin* (trumna), *Wells* (źródło), *Bridgis* (most), *Cherry* (wiśnia), *Rose* (róża), *Fife* (fayka), *Pohl* (pal), *Legge* (kość), *Wall* (mur), *Rice* (ryż), *Brick* (cegła), *Felwons* (towarzysz), *Mildmay* (łagodny may), it. d.

Wczoraysza gazeta liwerpolska donosi, iż reformatorowie w *Huddersfield* czynili w nocy rozmaite poruszenia, i kiedy już mieli okropne swoje zamysły przywieść do skutku, zniknęli nagle, co bardzo ucieszyło spokoynych obywateli, którzy nazajutrz spodziewali się, iż będą wyrżnięci.

Wichrzyciele popełnili nowe bezprawia w hrabstwie *Roscommon*, i pewnego wieśniaka, który im dobrowolnie domu swojego otworzyć nie chciał, zastrzelili.

Wielka trwoga ogarnęła reformatorów w *Ayrshire*, w Szkocyi, z powodu, iż sekretarz ich i kassyer oddał się sam w ręce sędziego pokoju, który kazał go zaprowadzić do *Ayr*. Gdy się ta wiadomość rozeszła, członki tego związku nie sypiają po większey części w łóżku. Słychać, iż ów sekretarz wyda ich nie mało nietylko w *New-Milns* i *Kilmarnock*, ale nawet w innych mieyscach.

Na sessyi izby niższey d. 28 P. *Arbuthnot* dał wyszczególnienie funduszów, będących pod rozporządzeniem korony, a nie zostających pod bezpośrednią kontrollą parlamentu. P. *Lambton* zapowiedział na dzień 6 czerwca wniosek swóy względem reformy parlamentu. Lord *Hamilton* oświadczył, iż d. 24 maja poda wniosek względem reprezentantów szkockich, a d. 3 maja, względem przywrócenia dawnego wydziału parlamentu dla miasteczek szkockich. Lord *Russel* zapowiedział na dzień 2 maja wniosek swóy, względem przeniesienia prawa wyborów z *Granpound* do *Leeds*. Dnia 11 maja podany ma bydź izbie wniosek, względem swobód dla katolików.— Lord *Hamilton* zwrócił uwagę izby na nędzę, jaka w zaburzonych okolicach Szkocyi panuje i radził, aby rząd ułatwił wynoszeniu się ztamtąd mieszkańców. Odpowiedzieli mu ministrowie, iż 50,000 funtów szterlingów uchwalono, na wyniesienie ich do przylądku *Dobrey Nadziei*; lecz ta ilość nie była dostateczną dla 5,000 ludzi, którzy się tym końcem zgłosili; iż jeszcze nie odebrano wiadomości o przybyciu ich do *Cry*, i że nie wypadało ułatwiać wynoszenia się ich do północney Ameryki, boby tam sobie losu nie poprawili.

Postanowiono na radzie gabinetowey, aby Królowa przez ciąg bytności swojey za granicą pobierała przyzwoitą dostoyności swojey pensyą. Póydzie także zalecenie do posłów angielskich przy dworach zagranicznych, aby jey należne uszanowanie, jako Królowey angielskiey okazywali. Zapewniają, iż niezwłócznie przybędzie do tuteyszey stolicy.

Wiadomości z *Huddersfield*, *Barnsley*, *Wakefield*, *Salford* i *Manchester* są bardzo zaspakajające. Dzień 14 kwietnia przeszedł bez zagrożonego powszechnego powstania. Pomiędzy reformatorami uwięzionemi w *Glasgowie* jest także Anglik, który się nazwał *Jerzy Washington*. Znaleziono przy nim wiele listow i innych papierow.

Znacznieysi kupcy tuteysi napisali do izby niższey prośbę, wystawując teraźnieyszy smutny stan handlu i wskazując potrzebę uchylenia, ile możności, zakazu wprowadzania zagranicznych towarow. Przekładają, iż handel ze stałym lądem ponosi znaczny uszczerbek przez wysokie cła lub zupełne zabronienie niektórych towarow. Usiłują nakoniec przekonać, iż myli się, kto sądzi, że wolne wprowadzanie tych lub owych towarow może szkodzić handlowi krajowemu.

Bawiący tu kupcy hiszpańscy obchodzili dnia 26 b. m. przywrócenie konstytucyi stanów w oyczyźnie swojey, i dali wielką ucztę. Było na niey blizko 150 osób, a P. *Bernales* przewodniczył. Transparent w środku pokoju miał 3 pola obwiedzione wawrzynem. W środkowém był wielkiemi głoskami napis: *Konstytucya*, od którego szły promienia do herbu hiszpańskiego i imienia królewskiego. Dwa inne pola obeymowały nazwiska *Quiroga* i *Riego*. Obok transparentu wisiały dwie piękne chorągwie narodowe. W 4 rogach sali stały chorągwie z uwieńczonemi bluszczem nazwiskami: *Arco-Arguero*, *Mina*, *Acevedo* i *Agar*. Przy wetach spełniano toast długiey trwałości konstytucyi, a potém zdrowie Króla *Ferdynanda*, stanów i wszystkich bohatyrów, którzy walczyli za konstytucyą. Śpiewano oraz pieśń stosowną do okoliczności. Był także na tey uczcie Xiążę *San-Carlos*.

Jedna z gazet angielskich umieściła następujący obraz podatkow krajowych: „ Mamy tu podatki na wszystko, co się kładzie w usta, na ciało i pod nogi; na wszystko, co jest przyjemném do widzenia, słyszenia, smaku, powonienia i czucia, na ciepło, światło i ruch; na wszystkie rzeczy na ziemi, w wodzie i pod ziemią; na wszystko, co zza granicy pochodzi lub w kraju rośnie; na niewyrobione towary; na wszelką wartość, jaką przemysł ludzki nadaje towarom; na zupę, która głodnego posila, i na lekarstwa, które zdrowie przywracają; na kołnierze, które zdobią szyję sędziego, i na stryczek, którego do wieszania zbrodniarzy używają; na sól ubogiego i na korzenie bogacza; na mosiężne gwoździki do wybijania trumny i na wstążki do wyprawy panny idącey za mąż. Słowem, czy w łóżku, czy u stołu, czy kładąc się, czy wstając, zawsze musimy płacić podatki. Umierający Anglik, zażywszy lekarstwa, od którego 7 procentow zapłacono, w łyżce, od którey 15 procentu zapłacił, kładzie się na łóżko, od którego 22 procentu opłacono, dyktuje testament na papierze stęplowanym kosztującym 8 karolinów, i kona na ręku aptekarza, który 100 karolinow zapłacił za przywiley wyprawienia go na tamten świat. Tak więc od wszelkiey własności płaci się podatek od 2 do 10 procentow. Niedosyć jeszcze na tém; trzeba niemało zapłacić za

pochowanie ciała w spokoyném mieyscu; grobowy kamień, od którego się także podatek płacić musi, ogłasza cnoty zmarłego, a wtedy dopiero nieboszczyk, połączony z przodkami swemi, żadnych już podatków nie płaci.“

Hiszpanija.

Madryt, dnia 19 *kwietnia.* We wszystkich większych miastach hiszpańskich wychodzi coraz więcey nowych dzienników. Oprócz urzędowey gazety mamy ich tu przeszło 8. *Don Joachim de Mora* wydawać będzie *Minerwę hiszpańską* na wzór francuzkiey, z napisem: *La Constitucion es la vida del estado.* (*Konstytucya jest życiem kraju.*)

Biskup w *Tortozie* wydał także list pasterski za konstytucyą; oświadcza w nim, iż wiara święta bynaymniey nie potrzebowała zniesioney przez Króla inkwizycyi.

Po przywiezieniu zwłok straconego przed kilką laty jenerała *Lascy* do *Barcellony*, władze mieyscowe napisały list do pozostałey po nim wdowy, uwiadamiając o zamiarze wspaniałego ich pochowania. Wyraziły w tym liście, iż zacna ta niewiasta słusznie dzieli sławę swojego męża, który padł ofiarą chęci przywrócenia rządu konstytucyynego.

Utworzono już w *Barcellonie* gwardyą narodową. Wszystkie inne miasta póydą za tym przykładem, i wkrótce mieć będziemy zbroyną siłę obywatelską, nierównie liczniejszą, aniżeli woyskową.

Dowodzący w *Salamance* jenerał zwlekał pod różnemi pozorami ogłoszenie konstytucyi; posłano więc tam batalion pułku *Mallagi*, który d. 3 b. m. przybył na mieysce, i nazajutrz uroczyście ogłoszono konstytucyą.

W *Valladolid* zaszła kłótnia między stojącemi na osadzie żołnierzami. Powodem do niey była różność opinii polityczney. Z obu stron kilku ludzi zabito i raniono. Wkrótce jednak przywrócono spokoyność.

Gazeta kadyxka z d. 9 b. m. umieściła następujący list jenerała majora *Riego*, do jey wydawcy:— „Pozwól mi WPan wynurzyć w jego gazecie wdzięczność obywatelom, którzy dla moich towarzyszów oręża, dary patryotyczne złożyli. Troskliwość, z jaką źródło wspaniałomyślności swojey ukrywają, pozbawia ich wdzięczności walecznych, którzy niebezpieczeństwa wyprawy mojey dzielili. Dziś rano ktoś nieznajomy przysłał mi znowu 1000 piastrów. Nie pozostaje więc dla mnie i przyjaciół moich inny sposób wynurzenia uczuć wdzięczności, jak przez publiczne jey ogłoszenie.”

Zdaje się, iż dla zaradzenia brakowi pieniędzy w skarbie, niezwłocznie kilka klasztorów będzie zniesionych. Duchowieństwo hiszpańskie posiadało dawniey prawie trzecią część całego kraju, lecz później monarchowie, za zezwoleniem Papieża, odebrali niemało dóbr na skarb.

Dnia 13 b. m. potwierdził Król dawnieysze uchwały stanów z lat 1811 i 1813 względem zniesienia patrymonialney juryzdykcyi i wszelkich prerogatyw dóbr szlacheckich.— Potwierdził także Monarcha uchwałę stanów z roku 1814 względem urządzenia milicyi narodowey i kazał ją ogłosić. Powinien w niey służyć przez lat 8 każdy obywatel, którego los na to przeznaczy. 1000 mieszkańców dostawia 20 żołnierzy, ktorzy sami sobie obierają oficerów niższego stopnia, a ci znowu oficerowie obierają oficerów wyższego stopnia. Milicya ta odbywa tylko służbę mieyscową.

Podług urzędowego przepisu względem wyboru deputowanych do stanów, Hiszpania z wyspami balearskiemi i kanaryyskiemi podzielona jest na 32 prowincyy. *Madryt*, uważany za osobną prowincyą, ma ludności 229,101 dusz i wybiera 3 deputowanych; Gallicya, nayludnieysza prowincya, ma bowiem milion 142,630 mieszkańców, wybiera 16 deputowanych. Następnie Katalonia, mająca 858,818 ludności i Walencya licząca 825,059 mieszkańców, wybierają po 12 deputowanych; Andaluzya z *Sewillą* i *Ceutą*, mająca 749,223 ludności wybiera 10 deputowanych. Grenada licząca 692,924 mieszkańców, wybiera 10 deputowanych; Arragonia mająca 657,376 mieszkańców, wybiera 9 deputowanych i t. d. Cała ludność wynosi 10 milionów 537,877 dusz, a wszystkich deputowanych będzie 149. Z 70,000 mieszkańców wybiera się jeden deputowany.

Gdy jenerał *Aguero* przybywszy z wyspy *Leon*, wjeżdżał do tuteyszey stolicy, lud wyszedł naprzeciw niego, i odprowadzał go przez ulice, wydając radosne okrzyki: *Niech żyje oswobodziciel oyczyzny!* Kobiéty włożyły mu wieniec na głowę. Z ganków rzucano kwiaty. Wyjechał już napowrót.

Naygorliwsi nawet przyjaciele wolności w Hiszpanii, przyznają, iż dwie izby stanów byłyby potrzebne; nie zgadzają się jednak względem ich składu.

Pan *Forsytch*, poseł Zjednoczonych Stanów północney Ameryki, wyjechał ztąd do *Paryża*. Zdaje się, iż został odwołany. Słychać, iż rząd nasz upraszał amerykańskiego, aby z zajęciem *Floryd* wstrzymał się aż do zwołania stanów.

Król oświadczył ukontentowanie z pośpiechu, z jakim się we wszystkich prowincyach uskuteczania wyrok kortezow o wyborach.

Jenerał *Elio* jest dotąd ściśle strzeżony na warownym zamku w Walencyi. Inkwizytora *Ensina*, który był umknął, przytrzymano d. 1 kwiet. w *Requena*.

Stronnicy Józefa Bonapartego (*Iosephinos*) którzy już do Hiszpanii byli powrócili, zmuszeni zostali wynieść się nanowo; większa ich część udaje się do Portugalii, a wielu powraca znowu do *Bajonny*.

Dotychczasowy wielki inkwizytor, biskup tarragoński, powrócił do *Tarragony*.

Doniesienie Teatralne.

W przyszły czwartek to jest dnia 13 *maja* 1820 *roku, będzie dana reprezentacya Tragedyi nowey w 5ciu aktach oryginalnie w polskim języku napisaney na dochod Dyonizego Każyńskiego pod tytułem: DOBYCIE MIASTA MIŃSKA, czyli MIŁOŚĆ KU OYCZYZNIE.*

Wolno Drukować. Ignacy Ręszka Kom. Cenz. Czł.— w Wilnie w Drukarni Redakcyi

Wilno dnia 10 Maja v. s. 1820 roku.

Ogłoszenie.

1. *Izba Skarbowa Grodzieńska uskuteczniając przedpisanie JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora i Kawalera Rzymskiego Korsakowa, wypuszcza z publiczney licytacyi w trzyletnią arędowną dzierżawę od dnia 24 czerwca majętność Woyciechowszczyznę, w Pcie Grodzień. położoną, do dziedzictwa Hrabiego Jundziłły należącą, a na mocy prawa zastawnego zeszłemu JW. Jenerałowi de Lascy służącego, jak niemniey uczynionego przezeń dla Inwalidów Rossyyskich daru, do administracyi Skarbowey przypadłą, dla tego naznaczywszy do licytacyi termina: pierwszy 15, drugi 18, trzeci i ostateczny 21 dnia miesiąca czerwca, wzywa aby życzący wziąć pomienioną majętność w dzierżawę, raczyli stawić się do tey Izby z dostatecznemi pargkami. Majętność tą w gruntach dobrych położona, ma dymow włościańskich sto, stan oney, rownie jak i dochody, okazane będą w inwentarzu niedawno sporządzonym, a zawsze gotowym do okazania chcącym przystąpić do licytacyi.*

Sowietnik Antoni Symonolewicz.
Bernard Kudorowski Sekr. Guber.

---

1. *Mateusz Siesicki Prezydent, Onufry Klimowicz, Bogusław Mikulicz, Ambrozy Kozieł Sędziowie, Jan Zągałowicz Pisarz Ziemscy, Józef Kosakowski Prezydent, Justyn Mikulicz, Antoni Kopanski Sędziowie i Urzędnicy Pttu Wiłkomirskiego.*

Oznaymujemy tym naszym obwieszczym listem, iż dekretem remissyynym w r. 1811 febr. 7 dnia w sądzie Ziemskim Wiłkomirskim zapadłym exdywizyą majątku Puczan w Powiecie Wiłkomir. położonego, na rzecz wierzycieli zeszłego Józefa Kontowta assessora Sądu N. Ziem. Wiłkomir. zadeterminowano. Wskład którego dekretu Sąd exdywizorski w komplecie zebrany, dekretem odkładowym, w roku 1814 julii 16 dnia w majątku Puczanach zapromulgowanym, komportacyą na wszystkich wierzycielach, i pretensorach dopełnić, oraz pomiar zaskutecznić zadeterminował. Jakowy sąd exdywizorski, chociaż z powodu czynionych układow między kredytorami i pretensorami, za dobrowolną zgodą nie był wyprowadzony, wszakże gdy dopiero wierzyciele zeszłego Józefa Kontowta assesora sądu N. Ziem. Wiłkomir. satysfakcyi zażądali, przeto my urzędnicy obwieszczamy, iż w komplecie prawnym, w objekcie wypełnienia remissy Sądu Ziemskiego Wiłkomir. w roku. 1811. febr. 7 dnia nastałey, do majątku Puczan w Powiecie Wiłkomir. w parafii Dziewałtowskiey położonego, za niedziel 4 od daty podającego się obwieszczenia to jest w roku teraz bieżącym maja 18 dnia zjedziemy, ażeby zatym kredytorowie i pretensorowie dla przyjęcia satysfakcyi stawali, stosownie prawideł remissy pod upadkiem stosunkow zastrzegamy.

Roku 1820 maja 21 dnia Woźny niżey na podpisie wyrażony świadczę, iż kopie ninieyszego obwieszczenia z nakazu urzędnikow jedną WW. JPanom Julianowi assesorowi Sądu N. Ziem. Wiłkomir. Jakubowi regentowi deputacyi wywodowey Lit. Wileń. Bernardowi i Józefowi braciom Kontowtom, Antoniemu i Antoninie Zylinskim Chor. b. w Pol. Adamowi i Eufrozynie z Kontowtow Szymkowiczom regentom granicz. Pttu Kowieńskiego, Cyryli z Raczkow Kontowtowey assesorowey Sądu N. Ziem. Wiłkomir. oczewisto w majątku Puczanach oraz JWWJPanom Józefowi Kosakowskiemu Prezydentowi Sądu Granicz. appell. Wiłkomir. Ignacemu Michałowskiemu Rotmistrzowi Rzeczyckiemu, Onufremu Brzezińskiemu R. Wiłkomir. tudzież dalszym pretensorom i kredytorom podałem, i o terminie zjazdu sądu exdywizorskiego za niedziel cztery od daty podającego się obwieszczenia zawiadomiłem.

Tadeusz Skinder Woźny Powiatu Wiłkomir.

Roku 1820 miesiąca maja 4 dnia przed aktami Grodzkiemi Pttu Wiłkomirskiego stawaiąc obecnie Woźny wgórze podpisany kwit podanego obwieszczenia urzędownie zeznał.

Grodzki Wiłkomirski Pisarz Butaff.

Takowe obwieszczenie w dacie powyżey wakta ninieyszego sądu wprowadzone do awizacyi Kuryera Litewskiego umieścić dozwala się.

Grodzki Wiłkomirski Pisarz Butaff.

---

1. *Excerpt oświadczenia z protokułu potocznego Grodz. Pttu Wileń. w dacie niżey wyrażoney zapisanego et eorundem pod pieczęcią urzędową Grodzką Wileń. jest wydan.*

Roku 1820 miesiąca aprila 30 dnia przed aktami Grodzkiemi Pttu Wileń. stawając obecnie WJPan Symon Siemaszko adwokat subssell. Wileń. oświadczenie poniższe wpisać do protokułu podał tak pisane: oświadczenie imieniem WJP. Jerzego Juszkiewicza czyni się z następney okoliczności; żałcy z mocy zapisanego na obligu od WJP. Kajetana Jacuńskiego porucz. Pttu Trockiego WJP. Protowi Maciejewskiemu, Marszałkowiczowi Pttu Trockiego na summę zł. pol. 4,000 w roku 1819 mca aprila 23 dnia wydanym przelewu, obligu takowego i summy nim objętey stawszy się aktorem, nim przez układ dobrowolny lub drogą procesu summy nie raz pomienioney od WJP. Jacuńskiego nie odbierze, tymczasowie tak W. Jacuńskiego, aby o takową summę z W. Protem Maciejewskim, jako też W. Maciejewskiego, aby o nią z W. Jacuńskim żadnego układu nie robili ostrzegając, obok tego zapowiada, że wszelkie o summę za obligiem żał. przelanym czyjekolwiek tak z W. Maciejewskim jako też z W. Jacuńskim układy, żadnego waloru i znaczenia mieć nie mogą, dla tego przeto żał wszystkich o tém zawiadamiając ninieysze w aktach zapisuje oświadczenia. U tego oświadczenia podpis w protokule taki Symon Siemaszko Adw. S. Wileń.

Correctum. Grodz. Pttu Wileń. Regent Jozef Bohusz.

Roku 1820 mca maja 3 dnia takowe oświadczenie może redakcya do gazet Kuryera Litewskiego umieścić poświadczam.

Michał Sawicki Prezydent Grodz. Wileń.

---

1 WEDLE UKAZU JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodz. Karolinie Wysockiey i Anieli Jastrzembskiey sługom donataryusza ś. p. Józefa Gzowskiego Podczaszego, Tekli z Minkiewiczów Kozłowskiey Chor. b. w. pols. sukcessora zeszłego Wincentego Minkiewicza B. M. W., Stefanowi Sokolnikowi Adw., Michałowi Krupskiemu, nieletniemu Golejewskiemu pod assystencyą opiekunów i dalszym wszystkim debitorom zeszłego Podczaszego Gzowskiego; niemniey Ignacemu Emmanuelowi Kamerjunkrowi Jego Imperatorskiey Mości, Mi-

chałowi i Romanowi braciom Lachnickim, sukcessorom zeszłego Antoniego Dyzmasa Lachnickiego b. Marsz. Wileń. Exekutora testamentu zeszłego Podczaszego Gzowskiego, oraz Gasprowi Romanowiczowi utrzymującemu majątek ruchomy Podczasz. Gzowskiego i dalszym kredytorom, debitorom, i pretensorom do massy funduszu zeszłego Józefa Hilarego Gzowskiego, pozew loco peragendae executionis i przypozew przed Sąd Ziem. Ptu Troc. na kadencyą juniową sądzić się mającą, z powództwa W. Hieronima Gzowskiego b. Prezyd. Grodz. Lidz. wynosi się w referencyi do uprzednich żałob, dowodów i dekretów a mianowicie oto: iż obżał. jedni ścieląc pretensyą do funduszu zeszłego Gzowskiego Podczasz. Wył. drudzy zawiniając do massy tegoż funduszu, a nareszcie utrzymując papiery zeszłego Podczasz. Gzowskiego, które tak massę funduszu wyświecić, jako też niesłuszne pretensye od stosunków oddalić będą zdolne, na skutek remissy Sądu Głgo Lit. Wileń. 2go Depart: w r. 1812 febr. 26 dnia zakreczoney, Sąd Ziem. Ptu Trgo w r. 1819 xbra 1 d. zapadłego do tegoż sądu przez żał. tak przez poszczególne pozwy, jako też edyktalny w Kuryerze Lit. umieszczony adcytowani, w r. b. 1820 febr. 25 d. mieli się niestannie i w tym porządku z obżał. nastąpiła kondemnata z zastrzeżeniem spełnienia pod d. 1 junii b. roku komportacyi papierów i dowodów massę funduszu zeszłego Podczasz. Gzowskiego wyświecających, tak stawających w rozprawie, jako też niestawających pod winami sprzeciwieństwa, oddzielnie obżał. Romanowicz mając u siebie zlokowaną ruchomość zeszłego Gzowskiego i będąc obowiązany do usprawiedliwienia jaki obrót taż ruchomość wzięła, gdy do rozprawy jednoczasowey koniecznie jest potrzebnym, przeto żałcy w odwołaniu się do uprzednich żałob i dekretów pozywa wszystkich obżłch zakładając prośby, nakazanie warowania activitatem loci standi solutione na zapadłą kondemnatę o spełnienie skutków nastałych dekretów, o zaskutecznienie próśb pierwszemi żałobami objętych; oraz powrotu wydatków prawnych.

Roku 1820 mca maja 3 d. woźny niżey wyrażony świadczę: iż kopie tego pozwu z autentykiem zgodne w sprawie WJP. Hieronima Gzowskiego b. Prezyd. Grodz. Lidz., WW. JPP. Tekli z Minkiewiczów Kozłowskiey Chor. b. w. pol. Ignacemu Emmanuelowi Kamerjunkrowi Jego Imperatorskiey Mości, Michałowi i Romanowi braciom Lachnickim, sukcessorom zeszłego Antoniego Dyzmasa Lachnickiego b. Marsz. Wileń. exekutora testamentu zeszłego Podczasz. Gzowskiego, Gasprowi Romanowiczowi Asses. Sądu Głgo Lit. Wileń. 2go Depart. oczewisto w ręce w mieście Wilnie każdemu poudzielnie we własnych ich mieszkaniach przed Sąd Ziem. Ptu Trgo na kadencyą juniową popodawałem, a zaś jedną kopią po Karolinę Wysocką, Anielę Jastrzębską sługi donataryusza ś. p. Józefa Gzowskiego, Stefana Sokolnika Adw. Michała Krupskiego oraz nieletniego Józefa Golejewskiego pod assystencyą opiekunów jako po nieosiadłych do drzwi sądowych przybiłem. Mikołay Tyszkiewicz Woźny Ptu Troc.

Roku 1820 mca maja 3 dnia, przed aktami grodzkiemi Ptu Wileń. stawając obecnie woźny wyżey wyrażony relacyą ninieyszego pozwu zeznał. Przyjąłem Józef Towiański Grodz. Wileń. Regent.

Takowy Pozew wolno do Kuryera Lit. umieścić świadczę Karol Romanowicz Sędzia Grodz. Ptu Wileń.

---

1. Administracya szpitala Starozakonnego ogłasza: iż w dniach 11 i ostatecznym 18 teraźnieyszego mca maja, będą odbywać się w domu szpitalnym na ulicy Szpitalney położenie mającym targi, na dostarczenie dla chorych i służących szpitala, wszelkich w ogólności produktów, i koszernego mięsa, życzący zatém wziąć one artykuły, mają jawić się na pomienione termina z przyzwoitą kaucyą wynoszącą miesięczną proporcyą przetciwko mającey się pozostać z licytacyi summie. Dan roku 1820 mca maja 6 dnia.

Sincho Trotzky.
Hertz Jsersohn.

1. Excerpt oświadczenia z protokułu potocznego ziemskiego pttu wileńskiego w dacie niżey wyrażoney zapisanego et eorundem pod pieczęcią urzędową ziemsk. pttu wileńskiego stronie jest wydan.

Roku 1820 miesiąca maja 4 dnia. Stanąwszy obecnie przed aktami ziemsk. pttu wileńskiego JP. Antoni Stankiewicz oświadczenie w imieniu swém i oyca swego Adama Stankiewicza Rotm. Brasławsk. na JP. Michała Burego odstawnego porucz. woysk rossyyskich w następney treści podaje: iż dekretem Sądu Głgo Lit. wileńsk. 2go departamentu sprawa z instancyi żał. dellatora z obżałłmi Buremi względem wybicia onego z zastawney possesyi ze wsi Winciszek do folwarku Zytomont w pttcie zawileyskim należney, który niewypłaciwszy summy zastawney i oney sądzoney w ziemstwie zawileysk. z expensem 2,500 rubli srebr. z wyż rzeczoney possesyi wybił, która ta sprawa dopiero w departamencie pierwszym o wybicie agituje się, w skutek czego odpowiedzialność cała prócz dla wielu innych obżał. Burego kredytorów i zastawników jest uległą jeszcze na tymże folwarku Zytomontach a za podatki skarbowe kaucya dana jeszcze i dopiero pod zaprzeczeniem skarbu zostaje, przeto przy referencyi w całku do zaszłego procederu aby uległy rzeczony folwark Zytomonty i jego części do odpowiedzi, nikt o przedaż, zastawę, arędę i w żadne układy z obżałł. Burym niewchodził uwiadamiając w powszechności wszystkich a poszczególnie każdego aż do ukończenia w zupełności rozwiniętego procederu, inaczey bowiem każdy stąd wynikłą szkodę sobie przypisze, w dowód czego podpisuję się. U tego oświadczenia podpis w protokule jest taki Antoni Stankiewicz.

Zgodziłem Jan Zienkowicz Wileńs. Ziem Rejent.

Ze takowe oświadczenie do druku przyjęte bydź może Sąd Ziemski Wileński zaświadcza:

Urban Jazdowski Prezydent Ziemski Wileński i kawaler.

---

1. Roku 1820 miesiąca kwietnia 30 dnia. Niżey podpisany Patrycy O Bryew Lacy, znayduiąc w gazecie Kuryera Litskiego w N. 45 i następnych, błędne i bezzasadne przeciw sobie oświadczenie, przez Jerzego Lacego odstawnego chorążego woysk rossyyskich podpisane, sądzi siebie bydź obowiązanym przy odpowiedzi na nie, rzecz istotną jak się w sobie ma, pokrótce określić. Zeszły móy wuy ś. p. Maurycy de Lacy, jenerał od infanteryi woysk rossyyskich i kawaler wielu orderów, po kilkadziesiąt letnich posługach woyskowych, resztę dni swoich przepędzał w majątku swoim Augustuwku w gubernii grodzieńsk. położonym. Ciągłe woyny które od lat tylu zatrudniały stały ląd, nie pozwoliły mu mieć stosunków z familią przebywającą w Anglii, dawney jego oyczyźnie, ani wiedzieć o exystencyi, niżey podpisanego rodzonego jego siestrzana. W takim składzie rzeczy jenerał Lacy majątek swóy Augustuwek z attynencyami ustąpił Graffowi Medemowi mężowi swojey krewney Grafini Brown za prawem wieczystym przyznanym, i intromissyą wspartym, podzielił swoją własność ogulną na różne legata, jakoto: zapisał 50,000 rubli srebrnych na inwalidów rossyyskich, a procenta dożywotnie od summy 5,000 rubli srebrnych przeznaczył wyż wzmienionemu Jerzemu Lacy, który na nieszczęście nosi jego imie, a jest synem kobiety wywiezioney z Turcyi byłey w zamęściu za jednym z służących jenerała. Rzecz jest pewna że jenerał Lacy byłby mu większy udział zostawił, gdyby nie był zrażonym złemi postępkami tego młodzieńca, które zmusiły go do opuszczenia służby woyskowey rossyyskiey, a które nadto są zawstydzające, aby miały tu bydź wymienionemi. Rzetelność tych nieprzyjemnych wydarzeń, łatwa jest bardzo do dowiedzenia; a nawet zeszły jenerał Lacy w aktach urzędowych i ostatnim swoim testamencie, wzmiankuje o nieprzyzwoitym postępowaniu Jerzego Lacy. Za moim przybyciem w te strony kiedy się dałem poznać mojemu wujowi, ten mocno był zmartwiony że mimowolnie odjął mi to, co sam uważał bydź mnie słusznie należnym, i starał się z troskliwością prawdziwie cy-

cowską nagrodzić tę stratę. Darował mi więc cały ruchomy, i summowny majątek, jaki tylko mu pozostał, po uspokojeniu wyż wzmienionych legatów; a w decembrze 1819 roku, okazał swoją chęć abym nabył od Graffa Medema majętność Augustuwek z attynencyami. Wola jego była dla mnie prawem. Spełniłem przeto jey rozkazy. W tymże czasie zrobił swóy ostateczny testament, przez który stwierdził w całey rozciągłości swoje dla mnie dary i dobrodzieystwa. A tak z nabycia od Medama nieruchomych, a z testamentu jenerała Lacy ruchomych po nim funduszów zostałem niewątpliwym właścicielem. Nareszcie ten wspaniały dobroczyńca posuwając daley jeszcze dowody swego dla mnie przywiązania, prosił Nayjaśnieyszego Cesarza pod dniem 22 decembra 1819 roku, aby potwierdził jego rozporządzenia, moje nabycie od Graffa Medema, i mnie pozwolił nosić jego imie. Na co Nayjaśnieyszy Pan naymiłościwszym Imiennym reskryptem z dnia 10 stycznia 1820 datowanym, nayłaskawiey zezwolić i w zupełności do prożb mego wuja przychylić się raczył. Ten rys rzetelny każdego przekona, że pismo Jerzego Lacy do publiczności podane, zaprzeczające mi wolnego używania mojey własności, jest nieprawne, bezzasadne, i żadnych mu nieobiecujące korzyści. Jest to wynalazek zrobiony w mylnym rachunku na mojey powolności; ale krok podobny dalekim jest od tego, aby mnie zmusił do jakichkolwiek ofiar, do których tylko dobra moja wola skłoniéby mię mogła, , a na jakie tylekroć wspomniony młodzieniec bynaymniey niezasługuje. Dat w Grodnie jako wyżey.

Patrick O'Brien dé Lacy.

Roku 1820 miesiąca kwietnia 30 dnia. Przed aktami Grodzkiemi powiatu Grodzieńskiego stawając osobiście W. JMPan Patrycy O'Brien Lacy. Takowe oświadczenie w protokule potocznym podpisał, i poszliny opłacił świadczę:

Jacynt Lebel v. Regent Grodzki Grodz.

---

1. Od Litewsko-Wileńskiego gubernialnego Rządu podaje się do wiadomości, że kaukazki gubernialny Rząd maiąc niedostatek oficyalistów do kancellaryow wzywa ztąd zdatnych znaiących kancellarzyski porządek i dobrey konduity ludzi, z atestatami nieposzlakowanemi tych mieysc, gdzie tu służyli, i nie wyższey nad kolleskich Sekr. rangi; z uręczeniem, iż ztąd do kaukazkiey gubernii wydadzą się progonne pieniądze, że za przyjazd do tey gubernii odbiorą rangi, a po wysłużeniu tam trzech lat też rangi podwyższone zostaną, że mieć będą przyzwoitą gazę i nieplatne kwatery. A zatém życzący tam służyć zechcą adressować do wileńskiego gubernialnego Rządu lub prosto z dołączeniem atestatow do Rządu kaukazkiego. Dat w Wilnie 1820 roku maia 7 dnia.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.
Sekretarz Kazimier Nowicki.
Józef Nowicki Naczelnik Stołu Tytul. Sow.

1. Obwieszcza się niniejszém wszystkim Tatarom, mieszkaiącym w tuteyszey gubernii, iżby od dnia niniejszego ogłoszenia, nieodmiennie stawili się w przeciągu 6ciu miesięcy, do mieysdowych powiatowych Marszałkow z dowodami, iakie maia, swoiego pochodzenia, i z świadectwami od mieyscowey ziemskiey lub mieskiey policyi, o teraźnieyszym swym rodzaiu życia i czym zaymuia się: gdyż po upłynieniu tego terminu, takowe dowody, przyjęte od nich nie będą. Dnia 30 apryla 1820 roku. Wice-Gubernator Piotr Horn.

1. W domu Michela naprzeciw Ratusza, w sklepie Anastazego Popucałowy Greka, znayduią się nowe towary, jakoto: nayprzednieysze dywany tureckie towary różney wielkości, angielskie perkale; pończochy angielskie; i chustki na szyję w różnych gatunkach i kolorach, i t. d.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

2. *Po weyściu w układ o nabycie majątku Jaworowa w Pcie Wileń. sytuowanego z WW. Dominikiem i Leopoldem Chodźkami Szamb. b. D. Pol. przez tychże WW. Chodźkow czynioną była awizacya trzykrotna, wzywająca wszystkich kredytorów na dzień 23 aprylą tegoż roku dla przyjęcia swoich należnościow w kancellaryi Grodz. Wileń., w skutek czego jawiący się kredytorowe otrzymali zupełną satysfakcyą. Ponieważ zaś dotąd nikt więcey niezgłasza się, a aktorowie chcą odebrać resztę umówionych pieniędzy, które w tych dniach onym wypłaconemi zostaną, przeto wzywają się po raz ostatni, jeśli są jeszcze jacy kredytorowie lub pretensorowie aby dla wzięcia satysfakcyi w gotowych pieniądzach niezwłócznie jawili się do kancellaryi Grodz. Wileń. lub do niżey podpisanego, bowiem po oddaniu aktorom pieniędzy, sami sobie przypiszą winę, i do niżey podpisanego oraz majątku nabytego rościć pretensyi niebędą mogli jako przez sześciokrotne awizacye zawiadamiani nie jawiący się.*

Adam Dauksza Sędzia Grodz. Wileń.

Redakcya Kur. Lit. może do druku przyjąć.
Adam Zapaśnik Sędzia Grodz. Wileń.

---

2 *Na skutek dekretu Sądu Ziem. Troc. którym przeznaczona taxa i exdywizya majątku Sorok-Tatary zwanego, położonego w Troc. pcie JPP. Samuela i Maryanny Sobolewskich, oraz na spełnienie takowego dzieła, ja niżey podpisany urzędnik sam jeden podług zgodzenia się stron zostałem przeznaczony; w terminie pierwiastkowego zjazdu mojego nakazawszy złożenie dowodow, przez wszystkie strony mające pretensyą do funduszu JPP. Sobolewskich, na dzień pierwszy junii 1820 roku do kancellaryi Ziem. Troc., o tem przez niniejszą awizacyą wszystkich interessowanych zawiadamiam.*

Józef Wrotnowski Ziem. Ptu Troc. Sę. i Exd.

---

3. *Dobra dziedziczne JW. Alexandry z Engielhartow Grafini Branickiey w Państwie Rossyyskiem w Gubernii Grod. w pcie Brzeskim powiększey części nad rzeką spławną Bugiem położone, nie obciążone żadnym długiem, folwarkow pięć, to jest: Folwark Stawy, do którego należą wsie Stawy, Mielniki, Złomysl, Ogrodniki i Dubowa ma dusz męzkich podług skazek 480; folwark Siwki, do którego należą wsie Siwki, Kostary, Wieliczkowicze, i Orle dusz męskich 302; folwark Krynki do którego należą wsie Krynki i Nowosiołki z Biendugą dusz męskich 281 łącznie, a folwark Kamienica z wsią tegoż nazwiska i wioską Kotelnią mającą dusz 244 i folwark Lachowce z wsią tegoż nazwiska dusz męskich 191, oddzielnie sytuowane, na następujące kontrakty w Brześciu Lit. dnia 12 (24) junii teraź. roku będą wystawione na sprzedaż z wolney ręki, życzący sobie one nabydź dla zainformowania się dostatecznego o ich stanieintracie szacunku, do niżey podpisanego moc sprzedania mającego w Lubomlu w pcie Włodzimierskim mieszkającego, a przed kontraktami w wspomnionych dobrach wczasie, zaś samych kontraktow w Brześciu Lit. znaydującego się zgłosić się może.*

Alexander Przesmycki.

---

3. *Wyjeżdża za granicę do królestwa Pruskiego obywatel ptu Rosieńskiego szlachcic Stanisław Zacharewicz, z służącym poddanym swoim Antonim Chapayłą, na rok jeden.*

---

3 *Wyjeżdża za granicę do Prus Wileński mieszczanin Szmuiło Josielowicz Hodasow Prykaszczyk i gildy kupca Wileńskiego Szmuiły Chaimowicza Klaczki.*

)1(

3 Od Rządu gubernialnego Lit. Grodzień. ogłasza się; iż w tuteyszey gubernii pcie Grodzień. znaydujący się folwark Kulbaki z wsiami: Konkole i Chwoszczeyki, należący do obywateli Gorskich, z powodu nieakuratnego przez tychże obywateli opłacania arendownych pieniędzy, za skarbową wieś Wiszniówki, naznaczony na przedaż z publicznego targu; dla nabycia go wzywają się życzący, którzy zechcą przybydź dla licytacyi do tego gubernialnego Rządu na terminy; dnia 14 15 i 16 następującego mca junii, a dla przetargu za trzy mce od dnia ogłoszenia w Sankt-Petersburskich gazetach. Wiadomość o stanie tego folwarku i ilość dochodu, okaże się w przyłączającey się tu tabelli. Dnia 16 apryla 1820 roku. Expedytor Krupowicz.

Tabella o stanie folwarku Kulbaki z wsiami Konkole i Chwoszczeyki

	Folwark.	Wsie.	Dworskiey do orania ziemi	Liczba		pańszczyzny w rok.		Roczny dochod srebrem		Taxa majątku na 5 procent srebrem.		
				Dymow	Dusz	Pieszey	Uprzężą	Rubli	Kop.	Ruble	Kop.	
Folwark Kulbaki.	1	3	morgow. 11 Siana na 2 wozy	7	15	194	728	118	24	2364	80	W powiecie grodzieńskim folwark Kulbaki, znaydujący się od miasta Grodna w odległości dwóch wiorst. Ma sad fruktowy i ogrod.

Expedytor Krupowicz.

3. Roku 1820 dnia 20 kwietnia w Młynowie na sessyi Sądu rozbiorowego. Niżey podpisany pełnomocnik JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jenerała woysk Polskich, następujące do Redakcyi Kur. Litew. umieszcza oświadczenie: rozmowy przez Gazetę Kur. Litew. w dodatkach pod N. 13 i 37 JWW. Rajeckich Możeykowa zastawników, i JWW. Opiekunów JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza w materyi szczególnego ich kompromissu, nie mogą bydź obojętnemi dla massy kredalney aktora mojego i szanownych jego wierzycieli, jako więc czuły jey obrońca w imieniu tegoż aktora JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza poważam się odpowiedzieć.

Konwencya grodzieńska pod dniem 13 maja 1818 roku zawarta, jest fundamentem ogólnych i szczególnych działań debitora z wierzycielami Litewskiemi, i opieką JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza, z JWW. Rajeckiemi narysowanych; pierwiey więc oną w ogólnych a głównieyszych materyach zaskutecznić wypada; gdyż szczegół odrębnego rozprawienia się, tem samem ostać się w mocy, dopieroż wyprzedzić rozprawę ogólną nie może, kiedy fundamenta narysowań wszystkich bezskutecznemi zostaną.

Rozbior pretensyi gruntowych, aktami kalkulacyi, inkwizycyi i werefikacyi w Litwie nazwany, z posiadania dóbr Możeykowskich sprawą działu teraz na JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza przypadłych, całą massę, to jest: debitora i wierzycieli wszystkich zaymować zdaje się, możeż tedy w tey tak ważney dla ogółu materyi, odrębne JWW. Rajeckich z obcą stroną (bo opieką JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza) w szczególnym kompromissie rozprawienie się stałą uczynić definicyą, i posłuszne względem stron zaocznych przyjęcie? massa JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza własney i wierzycielskiey całości strzegąca, na to się nie zgadza, a z kolei porządnego myślenia sądzi, że i szanowni wierzyciele łącznie z massą w tey materyi trzymać się i działać będą.

Chęć uśpieszenia w szczególnem kompromissie JWW. Rajeckich, aż o wyroki Departamentu grodzieńskiego i Rządzącego Senatu oparta, tem więcey uwagę i obrony ogółowe zaymuje. Nie był debitor JW. Hrabia Alexander Chodkiewicz wraz z szanownemi wierzycielami swojemi pociągany i obecny nastaniu powyższych wyrokow; im więc z głosu praw krajowych takowe teraz i na potem bynaymniey uszkadzać, a dopieroż cóś stanowić nie mogą.

Pewnym bydź należy, iż strony uodrębnione za odczytaniem ninieyszey przestrogi przyśpieszenie szczególnego kompromissu na zbliżeniu środkow ogólney w Litwie rozprawy zasądzą; bo inaczey jakieby skutki nastąpić miały, prywatnie względem massy ogólney, te przedwcześnie zaskarżam.

Szanowni aktora mojego wierzyciele guberniow Litewskich przez konwencyą grodzieńską, dotąd jeszcze kondycyalną, ku funduszom Turca i Solecznik skierowani! czytaliście zapewne w Gazecie Kuryera, że dzień 10 maja idącego 1820 roku zakończy całkowitą likwidacyą wierzycieli guberniow kijowskiey, wołyńskiey i mińskiey; kilkaset już arkuszy dzieła w protokułach sądu rozbiorowego zaymujących.

Idzie z kolei, że Sąd ten biorąc się do stanowienia massy czynney, po powiatach tychło guberniow dla sprawdzenia oney szczegółami rozjedzie się, ta mnieysza czynność, zostawuje mnie nie długi wszelako przeciąg wolnieyszego czasu, radbym go usłudze waszey poświęcić znakomici i szanowni Litewscy massy aktora mojego wierzyciele. Dzień więc 18 czerwca 1820 roku już ostatnim terminem zjazdu mojego do Turca przeznaczam, na który z archywum do Litewskich interessow służącem nie zawodnie pośpieszę. W waszey więc pozostaje mocy znakomici obywatele! kompromiss ogólny na termin oznaczony w komplecie zaprosić, rzeczy obojętne lepiey z kierować, i odtąd już bez przerwy drogą raz obraną satysfakcyą kończyć; lub naydaley w auguście powitać w Turcu Sąd rozbierowy gubernii kijowskiey, którego wyroki dla kilkuset wierzycieli tuteyszych pożądaną już do końca zbliżają satysfakcyą. Pierwsze, czy drugie już stale obierzecie, służyć wam przez reprezentacyą debitora waszego, chlubnie i miło będzie dla mojego serca: oświadczenie ninieysze w ręce administracyi Turzeckiey, to jest JW. Mateusza Markiewicza Podkomorzego Nowogródz. oraz opiekuna JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza, JW. Prezesa Sądow appellacyynych-Granicz. gubernii grodzień. Sylwestrowicza składam; i obydwóch o jak nayprędsze podanie do Kur. Litew. dopraszam się. W imieniu JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Kazimierz Wolski.

Roku 1820 dnia 21 kwietnia w Młynowie na sessyi Sądowey, Sąd zjazdowo rozbiorowy działanie swoje w tem mieyscu z wierzycielami JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza jenerała woysk Polskich odbywający: skutkiem rezolucyi na dniu wczorayszym wydaney, oświadczenie to, co do słowa w protokuł Sądowy wciągnąwszy, takowe poświadcza i drukować w Gazecie w Kur. Lit. dozwala. Sędzia Powiatu Rudomyślskiego Jan Zaleski. byw. Dubień. Ptu Podsęd. Jan Józef z Dobry Dobrzański.